

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Дунаєвецького відділення Вищого професійного училища №36 с. Балин Хмельницької області

15 листопада 2023

м. Дунаївці

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача (власника):

Баранова Леся Михайлівна – завідувача Дунаєвецьким відділенням.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Баранова Леся Михайлівна – завідувача Дунаєвецьким відділенням.

Керівник закладу: директор училища Смолінський Руслан Миколайович.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Дунаєвецького відділення Вищого професійного училища №36 с. Балин Хмельницької області.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Соборна, 1, м. Дунаївці, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Департамент освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 1 поверсі 2-поверхової будівлі учнівського гуртожитку.

Заклад розташований в населеному пункті, в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 5-10 хв пішої ходи до Комунального некомерційного підприємства Дунаєвецької міської ради «Дунаєвецька багатопрофільна лікарня», школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (учнівський гуртожиток). Приміщення загального користування МТП та ті, що облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 9 місць, на момент візиту у закладі мешкає 8 ВПО: 1 чоловік, 5 жінок, 2 дітей (1 хлопчик та 1 дівчинка).

Серед ВПО 1 особа літнього/пенсійного віку. Особи з інвалідністю та особи з категорії маломобільних груп населення відсутні.

Облік мешканців МТП частково ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 3 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

В МТП не укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП. При вселенні мешканці мали усну домовленість з адміністрацією МТП, зокрема й попереджені, що у разі збільшення учнів закладу чи необхідності проведення ремонтних робіт (напередодні навчального року), ВПО мають виселитися з гуртожитку.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення. Також заклад закінчує встановлення власного твердопаливного котла.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується 2-ма бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 2 генератори.

В МТП наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 м від житлової зони.

Система вентиляції не функціонує належним чином в приміщеннях відчувається запах вологи і грибка.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування своїм коштом. Благодійні фонди та гуманітарні організації передають до МТП продуктові набори.

На 1-му поверсі МТП облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців МТП, а саме:

1 стаціонарною електричною плитою для приготування їжі на 4 конфорки, 1 мікрохвильовою піччю, 1 електричним чайником, 1 холодильником, 1 бойлером. Електричні чайники наявні в кожній кімнаті.

В кухні наявні рукомийник, столи, та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

На поверсі наявна духова кімната з 4 душовими кабінками/лійками, та бойлером; а також одна вбиральня на 2 санвузли. Ще одна вулична вбиральня знаходиться у 50 м від МТП, але не використовується. Відповідно, у закладі один душ/одна ванна на 2-х осіб та один туалет на 4 осіб. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, але мають засувки/замки.

На момент моніторингу в МТП працює 1 пральна машина. Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей. Що відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб).

Санітарно-гігієнічні приміщення, особливо духова потребує ремонту, та встановлення системи вентиляції.

Мешканці встановили графік чергування і долучаються до персоналу закладу, який забезпечує прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники. Відсутня протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП користується найпростішим протирадіаційним укриттям у вигляді підвального приміщення учбового корпусу закладу.

Укриття має Акт обстеження ДСНС. Місткість 60 осіб, що відповідає кількості ліжко-місць у МТП з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні с/вузол, стільці, столи, ліжка, запасний вихід, підведена проточна вода. Відсутній пандус.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Натомість у МТП не розміщено осіб з категорії маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

У МТП відсутні особи з категорії маломобільних груп населення, тож в закладі відсутній пандус та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю, не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в 3 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 12 до біля 25 кв. м в кількості від 2 до 4 осіб. Таким чином, площа, виділена на одне ліжко-місце, становить приблизно 6 кв. м.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), відсутні.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, не визначається договором.

Кімнати потребують заміни вікон на металопластикові, утеплення та ущільнення підлоги (через щілини старої дерев'яної підлоги піднімається волога з підвалу), не вистачає шаф і комодів для зберігання речей, старі панцерні ліжка потребують заміни.

Дозвілля

В МТП не облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців МТП, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Адміністрація закладу для цих цілей пропонує одне, або кілька приміщень: хол гуртожитку, спортзал учбового корпусу, або учбовий клас.

Також наявна власна огорожена територія.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП відсутній інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП створено чат-групу у мобільних додатках, де відбувається інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: продукти харчування;

Хмельницька ОВА: матраци;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): пральна машина, мікрохвильова піч, електричні чайники, побутова хімія;

Представництво ЮНІСЕФ в Україні: каструлі, посуд, подушки, оплата житла на перші 3 місяці;

УВКБ ООН: подушки, постільна білизна;

Міжнародна організація з міграції МОМ: засоби особистої гігієни;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви: фінансова допомога, продукти харчування;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: безкоштовні ліки, діагностика;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»: фінансова допомога;

Швейцарсько-український гуманітарний фонд MEDAIR: фінансова допомога;
 Благодійна організація Благодійний фонд «Посмішка ЮА»: фінансова допомога;
 ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Одна дитина ВПО навчається у місцевому навчальному закладі.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний якісний інтернет.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 1 мешканця МТП.

В громаді наявні вакансії за фахом.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

заміна старих дерев'яних вікон на металопластикові; ущільнення та утеплення підлоги в кімнатах, місцях загального користування; позбутися вологи в підвалі гуртожитку, недостатньо меблів для зберігання особистих речей, заміна панцерних ліжок.

Загальні потреби МТП:

На сьогодні в закладі навчається 70% здобувачів освіти від потужності освітнього закладу. Це дозволяє тимчасово розміщувати ВПО. Натомість при збільшенні попиту на освітні послуги закладу, чи за необхідності проведення ремонтних робіт на першому поверсі гуртожитку, заклад потребуватиме переселення ВПО, про що їх було попереджено в усній формі при вселенні. Відтак мешканці, які погодилися на такі умови, не знають, скільки ще можуть тут проживати. Натомість адміністрація не планує виселяти ВПО до закінчення 2023-2024 навчального року, але влітку 2024 року планує проводити ремонтні роботи. Ініціювати включення закладу до реєстру діючих МТП області, як і забезпечувати в закладі функціонування МТП, адміністрація намірів не має. Дунаєвецька міська рада пропонує вільні місця в МТП, що розташовані у с.Нестерівка та с. Ганівка, натомість ВПО відмовилися.

В закладі прокладено нову проводку, що відповідає сучасним потребам закладу, в тому числі користуватися електричними обігрівачами в кожній кімнаті. Натомість МТП потребує:

- заміни вікон;
- облаштування душової кімнати;
- меблів для зберігання речей ВПО;
- заміни панцирних ліжок;

- ущільнення та утеплення підлоги в кімнатах;
- проведення вентиляційних робіт.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

За результатами візиту, надаємо такі рекомендації:

– керівництву освітнього закладу напередодні проведення ремонтних робіт звернутися з офіційним листом до Хмельницької ОВА щодо забезпечення ВПО, які на момент звернення проживають у закладі і підлягають переселенню, місцями в МТП/житловими приміщеннями/соціальним житлом;

– з огляду на вимоги Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», зокрема, частин 8 (п.3 та 6) та 9 (абз.1 та 2) статті 11 Повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, Хмельницькій ОВА забезпечити інформування щодо наявних можливостей розміщення ВПО на території Хмельницької області, зокрема і на території Дунаєвецької територіальної громади та переселення ВПО до інших МТП;

– Дунаєвецькій міській раді вжити заходів щодо забезпечення обліку громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до Постанови КМУ №495 від 29.04.2022 р.;

– Дунаєвецькій міській раді вжити заходів щодо проведення інформаційно-просвітницької роботи серед ВПО, які проживають в гуртожитках закладів освіти на території громади щодо порядку постановки на облік громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до Постанови КМУ №495 від 29.04.2022 р.

Враховуючи те, що в закладі продовжують перебувати ВПО, за результатами візиту, надаємо такі рекомендації адміністрації освітнього закладу:

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо заміни вікон, облаштування душової кімнати, забезпечення меблями для зберігання особистих речей ВПО, заміни панцирних ліжок, ущільнення та утеплення підлоги в кімнатах;

– опрацювати з керівництвом МТП питання щодо видалення вологи в підвалі гуртожитку, а також вжити заходів, спрямованих на попередження появи плісняви.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ